168. številka. V Ljubljani, v petek, 24. julija 1914. LXVII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravništvu prejeman:	
celo leto naprej	K 24·—	celo leto naprej	K 22·—
pol leta	„ 12·—	pol leta	„ 11·—
četrt leta	„ 6·—	četrt leta	„ 5·50
na mesec	„ 2·—	na mesec	„ 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo,) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25·—	celo leto naprej	K 30·—
pol leta	„ 13·—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	„ 6·50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	„ 2·30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Avstrijski ultimatum Srbiji.

Dunaj, 24. julija. Avstro - ogrski poslanik v Belgradu je oddal snoči ob 6. zvečer zastopniku srbskega ministrskega predsednika Pasića, ministru Pačuju naslednjo

noto:

Dne 31. marca leta 1909. je srbska vlada potom svojega poslanika na Dunaju podala izjavo, v kateri pravi sledeče:

Srbija priznava, da dejstva, ki so bila ustvarjena v Bosni, ne tangirajo srbskih pravic in da se bo zato prilagodila sklepu velesil glede člena 25. berolinske pogodbe. Nasvetom velesil sledeč, da bo opustila svoje dosedanje zadržanje protesta in odpora, ki je je zavzemala napram aneksiji od lanskega leta meseca oktobra, in se zavezuje, da bo smer svoje sedanje politike napram avstro - ogrski monarhiji izpremenila ter v bodoče z monarhijo živela v prijateljsko - sosednjih odnošajih.

Zgodovina zadnjih let in zlasti bolestni dogodki dne 28. junija t. l., so pokazali, da obstoja v Srbiji subverzivno gibanje, katerega cilj je, odcepiti od avstro - ogrske monarhije gotove dele njenega teritorija. To gibanje, ki je nastalo pod očmi srbske vlade, se je pozneje onkraj teritorija srbske kraljevine udejstvovalo z akti terorizma in z vrsto atentatov in umorov.

Daleč oddaljena, da izpolni svoje, v izjavi z dne 31. marca 1909 vsebovane formalne obveze, srbska vlada ni storila ničesar, da zatre to gibanje. Ona je trpela zločinsko postopanje raznih, proti monarhiji naperjenih društev in organizacij, trpela je nebrzdano pisanje srbskih listov in poveličevanje provzročiteljev atentata, trpela je, da so se častniki in uradniki udeleževali tega subverzivnega gibanja. Srbska vlada je trpela nezdravo propagando v javnem poduku in končno je trpela tudi vse manifestacije, ki so pozivljale srbsko prebivalstvo k sovraštvu proti monarhiji in k zaničevanju notranjih uredb Avstro - Ogrske.

Ta trpljivost, katero je zakrivila srbska vlada, je trajala tudi še v onem trenotku, ko so dogodki dne 28. junija t. l. celemu svetu pokazali strahovite posledice te trpljivosti.

Iz pripovedovanja in priznanja zločinskih provzročiteljev atentata z dne 28. junija t. l. izhaja, da je bil načrt za umor zasnovan v Belgradu, da so morilci dobili orožje in bombe od srbskih častnikov in uradnikov, ki so bili člani »Narodne Obrane« in da so končno vodilni srbski obmejni organi zločince in njih orožje pospremili preko srbskih mej v Bosno. Navedeni rezultat preiskave ne dovoljuje c. kr. vladi, da bi še dalje kazala svojo potrpežljivost, katero je skozi leta kazala napram vsemu onemu gibanju, ki je imelo osredje v Belgradu ter se od tam preneslo na teritorij monarhije.

Ti rezultati nalagajo c. kr. vladi strogo dolžnost, da napravi temu gibanju konec, ker pomeni to gibanje trajno ogrožanje miru monarhije.

Da doseže ta svoj cilj, je c. kr. vlada primorana,zahtevati od srbske vlade oficijoznega zagotovila, da obsoja propagando napram Avstro-Ogrski, to se pravi, da obsoja vsa ona stremljenja, katerih končni cilj je, odcepiti od monarhije posamezne dele njenega teritorija, in se zaveže, to zločinsko in teroristično propagando z vsemi sredstvi zatreti.

Da da srbska vlada tem svojim obveznostim slovesen značaj, bo srbska vlada na prvi strani svojega oficijoznega organa z dne 26. julija t. l. priobčila sledečo

izjavo:

Kraljevsko srbska vlada, ki obsoja propagando, naperjeno proti avstro - ogrski monarhiji, to se pravi, vsa ona stremljenja, katerih končni cilj je, odcepiti posamezne dele od avstro - ogrske monarhije, ki ji pripadajo, in odkrito obžaluje strahovite posledice teh zločinskih dejanj.

Kraljevsko srbska vlada obžaluje, da so se srbski častniki in uradniki udeležili te propagande ter tako ogrožali prijateljsko - sosedne odnošaje, katere varovati se je kraljevsko srbska vlada s svojo izjavo z dne 31. marca 1909 na slovesen način obvezala.

Kraljevsko srbska vlada, ki obsoja in odbija od sebe vsako misel in vsak poskus vmešavanja v usodo prebivalstva kateregakoli dela Avstro - Ogrske, smatra za svojo dolžnost, izrecno opozoriti častnike in uradnike ter celokupno prebivalstvo, da bo v bodoče z najskrajnejšo strogostjo postopala proti vsem osebam, ki bi zagrešile taka dejanja, katera preprečiti in zatreti bo srbska vlada storila vse.«

To izjavo bo srbska vlada tudi potom posebnega dnevnega povelja Njegovega Veličanstva kralja dala armadi na znanje ter objavila tudi v častniškem armadnem organu.

Kraljevsko srbska vlada se nadalje obvezuje:

1. Zatreti vsako publikacijo, ki pozivlja in hujska k sovražnostim in zaničevanju napram monarhiji in katere splošna tendenca je naperjena proti teritorijalni integriteti Avstro-Ogrske.

2. Takoj razpustiti društvo »Narodna Obrana«, konfiscirati vsa propagandistična sredstva tega društva in na isti način postopati tudi proti vsem drugim društvom in organizacijam v Srbiji, ki se pečajo s protiavstrijsko propagando. Kraljevsko srbska vlada bo odredila vse potrebno, da se ta društva ne konstituirajo pod kakim drugim imenom ali v kaki drugi obliki.

3. Srbska vlada bo brez odlaganja iz javnega poduka v Srbiji odpravila vse, kar se tiče učiteljskega osobja in učnih sredstev, kar služi, ali kar bi moglo služiti v to, da se razširi protiavstrijska propaganda.

4. Odstraniti iz vojaške službe in uprave sploh vse častnike in uradnike, ki so vsled propagande proti Avstro - Ogrski krivi in katerih imena, obenem s sporočilom proti njim nahajajočega se materijala sporočiti kraljevski vladi, si c. in kr. vlada pridrži.

5. Dovoliti da sodelujejo v Srbiji organi c. in kr. vlade pri zatiranju subverzivnega gibanja, ki je naperjeno proti teritorijalni integriteti monarhije.

6. Uvesti sodno preiskavo proti onim udeležnikom komplota dne 28. junija, ki se nahajajo na srbskem teritoriju.

Od c. in kr. vlade k temu delegirani organi se bodo udeležili tozadevnih poizvedb.

7. Izvršiti z vso pospešitvijo aretacijo majorja Voje Tankošića in nekega Milana Ciganovića, srbskega državnega uradnika, ki sta po rezultatih preiskave kompromitirana.

8. Preprečiti z uspešnimi odredbami, da bi se srbske oblasti udeleževale vtihotapljanja orožja in eksplozivnih predmetov čez mejo. Odpustiti iz službe in strogo kaznovati one organe obmejne službe v Šabacu in Lovnici, ki so pomagali povzročiteljem zločina v Sarajevu pri prestopu meje.

9. Dati pojasnila c. in kr. vladi o neupravičljivih izjavah visokih srbskih funkcijonarjev v Srbiji in v inozemstvu, ki niso navzlic svojemu oficijalnemu stališču pomišljali, izreči se po atentatu dne 28. junija v interviewih na sovražen način proti Avstro - Ogrski.

10. Brez odlašanja obvestiti c. in kr. vlado o izvršitvi odredb, označenih v prejšnjih točkah.

C. in kr. vlada pričakuje odgovor kraljevske vlade najpozneje do sobote 25. t. m. ob 6. uri popoldne.

Spis o rezultatih v Sarajevu, v kolikor se nanašajo na funkcijonarje, imenovane v točkah 7. in 8., je priložen tej noti.

Priloge.

Pri sodiščih v Sarajevu proti Gabrilu Principu in tovarišem zaradi dne 28. junija t. l. storjenega zavratnega umora, oziroma zaradi sokrivde tekoča kazenska preiskava je doslej dognala:

1. Načrt, umoriti nadvojvodo Frana Ferdinanda ob njegovem bivanju v Sarajevu, je bil narejen v Belgradu od Gabrila Principa, Nedeljka Čabrinovića, nekega Milana Ciganovića in Trifka Grabeča s pomočjo majorja Voja Tankovića.

2. Šest bomb in štiri browningpištole z municijo vred, ki so jih zločinci rabili kot orodje, sta preskrbela neki Milan Ciganović in major Voja Tankošić ter jih dala v Belgradu Principu, Čabrinoviću in Grabeču

3. Bombe so ročne granate, ki izvirajo iz orožnega skladišča srbske armade v Kragujevcu.

4. Da se zajamči, da se atentat posreči, je Ciganović podučil Principa, Čabrinovića in Grabeča, kako je ravnati z granatami ter je v nekem gozdu zraven streljišča v Topčideru podučeval Principa in Grabeča v streljanju z browningom.

5. Da se omogoči Principu, Čabrinoviću in Grabeču prehod čez bosansko - hercegovinsko mejo in vtihotapljenje orožja, je Ciganović organiziral popolnoma tajen sistem transporta. Prihod zločincev in orožja v Bosno in Hercegovino, so obmejni stotniki v Šabacu (Rade Popović) in v Lovnici, ter carinski uslužbenec Radivoj Grbić v Lovnici s pomočjo več drugih oseb izvršili.

Predlog za čas brez parlamenta.

Kakor poroča nemško-nacijonalna korespondenca, ne upajo nemško-nacijonalni krogi preveč od parlamenta, ki se sestane 20. ali 27. oktobra. V tem oziru imajo morda prav, če z ozirom na dejstvo, da bodo Čehi nadaljevali svojo obstrukcijo, ne verjamejo v delozmožnost parlamenta. Sedaj pa iščejo vseh mogočih potov, da si za čas, ko parlament ne bo deloval, kar je po njih mnenju mogoče pozno v leto 1915., ne samo zasigurajo velik vpliv, še večji, kakor se kaže sedaj, marveč naravnost nezaslišano hegemonijo. Ni jim dosti, da vlada ubija vsako svobodno gibanje slovanskih narodov. Pri tem jim seveda za parlament ni prav nič. Samo to zahtevajo, da vpraša vlada pri vsakem koraku, ki ga stori, nemški »Nationalverband«, in da se vedno ravna po njegovih navodilih, oziroma zapovedih. Tudi drugi centralni uradi naj plešejo, kakor žvižga »Nationalverband«. Zato zahtevajo nemški poslanci, da se zastopniki »Nationalverbanda« še vse bolj vtikajo v vse javne zadeve in da napeljejo vlado v še hujši protislovanski kurz. To so seveda za enkrat šele želje nacijonalcev, pa so nevarne ne morda toliko za slovanska plemena v Avstriji, ker čas brez parlamenta vendar ne more trajati večno, pač pa za ugled monarhije na zunaj. V resnici se godi to vplivanje nemških nacijonalcev že danes, kar občutimo ravno Slovenci v zelo veliki meri, do sedaj pa se je to vplivanje še vsaj malo sramežljivo skrivalo, deloma pri nas za širokim hrbtom naših klerikalcev, sedaj pa naj hidra očitno dviga svoje glave.

Bosansko odposlanstvo pri Stürgkhu.

K odgovoru ministrskega predsednika grofa Stürgkha bosanskemu odposlanstvu, poročajo nadalje še, da je grof Stürgkh zlasti naglašal dobroto vlade napram bosanskim Srbom, ki se kaže v predlogi v odkupu kmetov in v sankcijoniranem zakonu glede ustanovitve bolnice. Dolžnost agrarnega srbskega prebivalstva Bosne in Hercegovine je, da se izkaže hvaležno za te dobrote uprave. Govoril je nato o atentatu ter izrazil mnenje vlade, da se mora v Bosni in Hercegovini očistiti zrak nevarnih miazem predno je misliti na nadaljno skupno delovanje vseh konfesij. Srbska vladna stranka se mora zato jasno in nedvomno ustavljati takemu gibanju v lastnem narodu.

Ogrski državni zbor.

V predvčerajšnji seji ogrskega državnega zbora je odgovarjal ministrski predsednik grof Tisza na izvajanja poslanca Mezössyja. Iz njegovih izvajanj nas zanima najbolj, kar je povedal o skupni ministrski konferenci. Glasom teh izvajanj se je bavil skupni ministrski svet z odredbami, ki naj store konec agitaciji v društvenem življenju in v šolah. Reforme pa se bodo izvršile počasi brez bengalične razsvetljave velikanske izpremembe sistema. Tisza je nadalje povedal, da on nikakor ni za to, da bi skupni finančni minister odstopil od svojega mesta. Tisza se nato joka nad dejstvom, da so Nemci v Avstriji izgubili svojo hegemonijo. Trikrat so jim pomagali Madjari, da so se vzdržali v sedlu, pa ni nič pomagalo. Naravnega razvoja ni mogoče zadržati. Hegemonija Nemcev v Avstriji ne stoji v nobenem razmerju z resnično močjo Nemcev. In vendar bi tako rad videl, da bi v Avstriji ne imel noben drug narod besede, kakor samo nemški narod. Glede zunanjepolitičnega položaja je mnenja, da sedanji položaj ni tak, da bi bilo pričakovati resnega preobrata. Mogoče je, da se situacija razreši z mirnimi sredstvi, mogoča pa so tudi druga sredstva. Če bo prišlo res do resnih zunanjepolitičnih zapletljajev, bo on — ministrski predsednik Tisza, — res poskusil zopet ustvariti staro normalno razmerje med političnimi strankami. Na ta način seveda, da bi on odstopil, tega noče storiti. Poslanec Mezössy je polemiziral nato z ministrskim predsednikom, pri čemer je prišlo opetovano do burnih prizorov. Nato je utemeljeval grof Esterhazy svojo interpelacijo v zadevi parlamentske straže. Tudi pri tej interpelaciji je prišlo do burnih prizorov. Kljub Tiszovim besedam o normalnem razmerju vstraja ogrski ministrski predsednik na svoji politiki nasilja.

Štajersko.

Sokol v Šoštanju. Radi nepričakovano nastalih razmer smo javno telovadbo in veselico, določeno na 26. julija t. l., preložili na poznejši čas.

Iz Brežic. Mestni župnik, gospod Jože Mešiček, je imenovan za korespondenta c. kr. centralne komisije za varstvo zgodovinskih spomenikov na Dunaju.

Iz Celja. (Mučen prizor na trgu.) V četrtek, dne 23. julija, je prinesla neka uboga ženska Urša Jakopič iz laške okolice na trg koš malin. Prišla je brez krajcarja denarja in ni mogla takoj plačati stojnine. Prišel je znani Prettner in je začel po kratkem prerekanju ubogo ženico suvati; ker mu je ta zatrjevala, da ni nič storila in da jo naj pri miru pusti, se je še bolj razdivjal. Vsi, ki so gledali ta mučen in surov prizor, so se škandalizirali, kmečke ženske so se celo jokale. Župan dr. Jabornegg dobro pozna Prettnerja in ve, da bi ga bil moral zaradi lanskih dogodkov v odgonskem zaporu odpustiti; ali bo pripustil, da bo še nadalje delal po Celju take stvari? Na celjski trg že itak malo kdo kaj prinese, sedaj bodo pa kaki Prettnerji še te maloštevilne kmečke ljudi s trga odganjali? Tako postopanje obsoja pač vse celjsko prebivalstvo, o tem je lahko gospod župan prepričan.

Boj proti »fušarjem« v tesarski obrti. Deželna zveza tesarskih zadrug na Štajerskem se je pritožila pri namestništvu, da se kazenske ovadbe proti »fušarjem« v tej obrti, ki jih napravijo zadruge,obravnavajo silno počasi. Pusti se jih največkrat kar ležati, da končno kazenski dejanski stan zastari. Na to pritožbo je odgovoril namestnik, da so preiskave v tej smeri dokazale upravičenost pritožbe in da je glavarstva opomnil, naj kolikor mogoče hitro izvršijo kazensko postopanje in zadruge o svojih razsodbah obveščajo.

Podravska podružnica »Prosvete« v Mariboru vabi na nedeljski sestanek zlasti učiteljstvo iz okolice z željo, da stopi v krog njenih sotrudnikov. Pridite vsi, ki imate voljo, pomagati zatiranim in se boriti proti nasilju. Iz vseh obmejnih krajev rabimo natančnih poročil o kulturnih željah in potrebah slovenskega prebivalstva — in kdo nam ista lažje

preskrbuje ko učiteljstvo? Treba knjižnic, časopisov, društev — temu delu se posvečujmo z vnemo akademiki in učitelji. Rodoljubna srca pa prosimo, da nas gmotno podpro. (Upamo, da nas slovenska javnost ne bo razočarala, ker se nismo poslužili osebnega nadlegovanja.)

Iz Ptuja. Zadnjo soboto so priredila ptujska nemškonacijonalna društva odhodnico odvetniku dr. Sikstu pl. Fichtenau u, ki se je preselil v Zgornjo Radgono. Iz poročila o tej odhodnici posnamemo, da se je Fichtenau v Ptuju zelo trudil za nemška društva in je v poslovilnem govoru zatrdil, da bode tudi v Zgornji Radgoni prav navdušeno deloval za Nemštvo.

Drobne novice. V Rimskih toplicah se je ustanovila orožniška ekspozitura za čas kopališke sezone. — Iz Šent Jurja ob Južni železnici. Neki Roman Oset je v Botričnici posilil 84letno starko Lucijo Pinter. Suroveža so zaprli.

Koroško.

Predrzen vlom in njega posledice. Iz Celovca poročajo o nadvse predrznem vlomu, ki je imeh jako tragične posledice. Predvčerajšnjem okol 5. ure zjutraj sta dva možka, najbrže Italijana, s pomočjo vetrihov odprla železna vrata trgovine z zlatnino gospoda Jožefa Mairingerja in ukradla iz trgovine 31 možkih in 35 ženskih zlatih ur z zlatimi verižicami in obeski, nato pa odšla zopet skozi vrata. Pri odhodu jih je zapazila neka dama, ki stanuje nasproti prodajalne, ki je takoj celo zadevo naznanila policiji. Takoj se je odpravil stražnik Dollinger s policijskim psom »Aida« na sled, a pes je kmalu zgubil vsako sled, tako, da je bil ves trud brezuspešen. Ker ta čas ni bilo gosp. Mairingerja v Celovcu, je policija obvestila o vlomu njegovo sestro, gospodično Terezo Mairinger, ki začasno vodi trgovino. Ko je sestra izvedela o vlomu, ji je to očividno zmešalo pamet in si je celo stvar vzela tako k srcu, da je šla v podstrešje in se tam obesila. Dobili so jo šele, ko ni bilo zanjo nobene pomoči več. Kakor je izpovedala ona dama, ki je vlomilca opazovala, sta oba vlomilca precej velike in široke postave, imata velike širokokrajne klobuke in je eden imel tudi pelerino. Na begu sta izgubila predrzna vlomilca več ukradenih predmetov, med njimi tudi neko zlato uro z briljanti. Škoda, provzročena po vlomu, je velika. O storilcih do sedaj še nimajo sledi.

Drobne novice. Nezgoda na letovišču. V bližini Flatniza sta bila na letovišču trgovca Klingenstein in sin iz Celovca. Zadnji dan, predno sta hotela oditi zopet na delo v Celovec, si je hotel privoščiti sin še eno veselje, šel je ribe lovit. Pri tem pa je prišel v močvirje ob potoku in ko je hotel skočiti na drug breg, mu je spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da si je zlomil dvakrat levo stegno. Poklicani zdravnik je konstatiral težko poškodbo, nakar so prenesli ponesrečenca na nosilnicah v dolino. Od bližnje železniške postaje so prepeljali ponesrečenca v Celovec. — Nevihta. Včeraj je divjala okrog poldne nad Celovcem huda nevihta, ki pa ni povzročila posebne škode.

Primorsko.

Promocija. Včeraj je bil na češki univerzi v Pragi promoviran za doktorja prava gosp. Vinko Rapotec iz Kozine.

Dr. Casapiccola in pasji bič. Kakor se sedaj poroča iz Gorice, se je dr. Casapiccola poravnal z g. Komavlijem iz Pevme in tudi z njegovim sinom, ki sta okusila dobrote pasjega biča dr. Casapiccole. Vest sicer ni zelo verjetna, a mogoče je le, ker se je pred dlje časom poravnal tudi radi neke slične afere v Pevmi z dotičnim, ki je okusil jezo in srd višjega policijskega komisarja. Vprašanje pa je, če bo tudi državno pravdništvo prezrlo ta slučaj.

Slovenskega denarja nočejo. Josip Jejčič iz Vrdele je dobil od davčne administracije v Trstu slovensko izpolnjeno opominjevalnico, da naj poravna neki zastanek v znesku 114 K 90 v. Jejčič je šel na magistrat da bi plačal ta znesek, tam pa niso hoteli sprejeti zneska, ker je bila opominjevalnica slovenska ter so mu veleli, naj pošlje denar po pošti. Čudna doslednost!

Napad na gostilničarja. V neko gostilno na Montebellu pri Trstu je prišel neki približno 20letni neznanec in naročil pijače. Kmalu pa se je nekaj sporekel z gostilničarjem, 45-letnim Josipom Vecchietom, in ko ga je ta pozval, naj odide iz gostilne, je ustrelil z revolverjem nanj. K sreči pa prvi strel ni zadel, nakar je gostilničar skočil k neznancu in mu skušal iztrgati revolver. Ta pa se je oprostil gostilničarja in ustrelil še enkrat. Tokrat je zadel gostilničarja v prsi ter ga ranil na pljučah. Nato je neznanec pobegnil, gostilničarja pa so prepeljali v tržaško bolnišnico.

Nevaren tat. 15. t. m. je prijela policija v neki tolerančni hiši v Trstu nekega približno 18letnega mladeniča, ki je povedal, da je dijak IV. gimnazije v Krakovu. Imel pa ni nikakih izkaznih listin. Predno so ga pa mogli aretirati, je skočil skozi okno in ušel. Bil je jako elegantno oblečen. V sobi pa je pustil črn ročni kovčeg, v katerem so našli raznovrstne dragocenosti, tako zlatnino, srebrnino z demanti in drugimi dragimi kamni, bisere, ure, verižice, prstane, zaponke, igle itd. Kje je bilo vse to ukradeno, se do sedaj še ni moglo dognati. Dragocenosti so vredne več tisoč kron. O zvitem pobeglem tatu policija še nima sledi.

Nevihta. Včeraj dopoldne je razsajala nad Trstom huda nevihta, ki je napravila mnogo škode. V ljudski kopeli pri svetilniku je izbruhnila panika, ker je hud veter raztrgal leseno ograjo in odnesel obleko približno 100 moškim in ženskam v morje. Kopajoče, ki so na ta način prišli ob obleko, je policija spremila na državni kolodvor, kjer so jim dali okrepčila in kjer so dobili iz ubožnice obleke. Na morju je razsajal hud vihar in sta se odtrgala od sidra parnika »Stambul« in »Avstrija«. Pri tem je trčil parnik »Stambul« v parnik »Perseveranza« in sta bila oba parnika hudo poškodovana. Parnik »Avstrija« pa je večkrat zadel ob pomol in se tudi hudo poškodoval. Neka italijanska jadrnica je bila tudi hudo poškodovana. Na parniku »San Paolo« je odtrgal vihar krov. Več ribiških bark je bilo v nevarnosti in jih par še pogrešajo. Mnogo škode je napravila tudi velika plima. Tramvajski promet je bil za dalje časa prekinjen. Mestni nasadi so hudo trpeli pod hudo točo, ki je padala. — Tudi iz Reke se poroča o hudih poškodbah, ki jih je povzročila včeraj nenadna nevihta. Zlasti je močan veter poškodoval strehe in prevrnil več ribiških bark. Vendar ni zahtevala nevihta nobene človeške žrtve. Mestna telefonska centrala je hudo poškodovana. Na cesti je vrgel veter nekega moža ob tla in so ga težko poškodovanega prepeljali v bolnišnico.

Drobne novice. Samomor. V Trstu je izpil 38letni kavarniški kuhar Josip Cherin predsnočnijm celo steklenico zdravil, ki mu jih je zdravnik predpisal le po kapljah. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl. Cherin je bil hud alkoholist in je razbil vse v svojem stanovanju, predno je izpil strup. — Brezuspešen vlom. Neznani vlomilci so v Trstu pred par dnevi vlomili v »Circolo socialista« in prebrskali vse, a našli niso niti najmanjšega plena. — Žepna tatvina. Predvčerajšnjim so aretirali v Trstu na trgu 30letnega brezposelnega zidarja Leonarda Pelizzottija, ker je ponovno skušal seči z roko v žep raznim ženskam, ki so tam nakupovale razno blago. Oddali so ga sodišču. — Utopljenka. Dne 25. februarja so našli v bližini Barkovelj truplo neznane utopljenke, katere identiteta se je dognala šele včeraj po fotografiji. Pokojnica je bila 43letna Ana Schmitzel, doma iz Lichtena v Šleziji. Domneva se, da je nesrečnica takrat izvršila samomor. — Življenja se je naveličala 53letna Angela Weidenbach v Trstu, ki je predvčerajšnjim dopoldne skočila z okna svojega stanovanja v tretjem nadstropju na ulico. Nesrečnica se je tako težko poškodovala, da je uro pozneje, ko so jo prepeljali v bolnišnico, izdihnila.

Dnevne vesti.

+ **Zopet zaplenjeni!** V dolgih letih krutega preganjanja našega lista smo doživeli že marsikako konfiskacijo, nad katero so strmeli najinteligentnejši juristi, ali kaj takega, kakor smo učakali snoči, se nam še ni primerilo. Priobčili smo notico, o kateri smo **imenoma** obdolžili dva redarja državne policije čisto **konkretnega dejanja,** a državno pravdništvo nam je list zaplenilo, sklicuje se na § 300. k. z. Ta konfiskacija je dogodek, ki mu enakega ne pozna zgodovina avstrijske konfiskacijske prakse. Še nikoli se ni zgodilo, da bi bil kak list zaplenjen zaradi navedbe **konkretnih slučajev o posameznih osebah.** Ta konfiskacijski slučaj je tako kričeč, da moramo pač apelirati na vodstvo narodno - napredne stranke, da mu posveti vso pozornost, kajti če obvelja ta praksa, potem o kakem javnem uslužbencu sploh ne bomo smeli ničesar več zapisati. Treba pa je to stvar toliko bolj vzeti v roke in jo izpeljati do skrajnosti, ker se čudovito vjema z dogodki pri tajni sodni obravnavi, pri kateri je bil 16letni Maček oproščen.

+ **»Slovenčevi« krvavi članki** proti srbskemu narodu sploh in proti srbski kraljevini nimajo samo namena sumničiti, denuncirati in hujskati, ampak za njimi se skriva še dalekosežnejši namen. »Slovenec« hujska proti srbskemu narodu, ker je pravoslavne vere in rad bi provzročil uničenje srbske države, da bi prišlo ondotno pravoslavno prebivalstvo pod katoliško gospodarstvo. Treba je vedeti, kake besne poskuse dela katoliški klerikalizem na Bolgarskem, da bi razdrl pravoslavno cerkev in pravoslavno prebivalstvo vlovil v mreže katolizma. Opraviti imamo torej z velikanskim načrtom. **Katoliška propaganda hoče zavojevati Balkan in srečne in svobodne narode zasužnjiti klerikalizmu.** Zato to besno hujskanje na vojno, to besno sovraštvo proti srbskemu narodu, to besno psovanje srbskega kralja. Zdaj je pač odločilni trenotek in zato dela klerikalizem z vsemi silami, da bi dosegel svoje cilje. Upamo pa trdno, da bo vse to prizadevanje zaman, pač pa nam kaže, da je **katoliška propaganda** za mir veliko nevarnejša od vsake druge, tudi nevarnejša od velesrbske propagande.

+ **Skrb za slovenstvo.** Tudi najbolj mirnemu človeku mora zavreti kri, če sliši klerikalce govoriti o skrbi za **slovenstvo.** Predrznost prve vrste je namreč, da se upajo ti **narodni izdajalci** sploh govoriti o slovenstvu in slovanstvu. Ti ljudje, ki služijo samo **protislovanski katoliški propagandi,** bi sploh ne smeli ziniti o slovanskih stvareh, ker jih sploh noben narodno čuteč človek ne prizna več za Slovane. Izključeni in ven vrženi iz slovanske družbe sploh nimajo besede o slovanskih stvareh.

+ **Melijoracijski fond.** Klerikalci so s svojim nesramnim gospodarstvom z deželnim denarjem že pred nekaj leti prišli v največje denarne stiske, si niso znali drugače pomagati, kakor da so potrebni denar jemali iz melijoracijskega fonda. Pomagali so si na ta način, ker se niso upali doklad zvišati. Nazadnje se je melijoracijski fond menda že tako posušil, da nikamor niso mogli več naprej in sklenili **so zvišati doklade in napraviti na novo več milijonov dolga.** Zdaj nackrat se je Lampe pohvalil v »Slovencu«, da je **melijoracijski fond še cel in šteje nad 10 milijonov.** Če piše Lampe, da je ta fond **»še cel«,** je to seveda lemenatarska zvijačnost, **kajti zapravljen je že bil** in so ga klerikalci kvečjemu **zopet spopolnili.** Kje so denar dobili, da so nadomestili, kar so pred zapravili, nas ne zanima dosti. Če niso **napravili novih dolgov,** potem je kvečjemu Lampe v loteriji zadel in pokril, kar je prej z njemu lastno predrznostjo zapravil.

+ **Klerikalni načrti.** Klerikalci, ki so se časih hudo navduševali za trijalizem, se zdaj vnemajo za katoliško hrvatsko - slovensko državo. To je **utopija** in nič drugega, taka utopija, da še govoriti ni vredno o njej.

+ **Preganjanja v Dalmaciji.** Splitska »Sloboda« javlja, da je ondotni »Sokol« razpuščen in tajnik »Sokola« dr. Angjelinović aretiran ter odpeljan v Šibenik. Zaradi neprestanih konfiskacij bo izhajala »Sloboda« v prihodnje le na dveh straneh. — Nemškim listom se brzojavlja iz Splita, da je bil zaradi veleizdaje aretiran tudi urednik »Slobode« Nikolaj Bartulović. Hišna preiskava je bila tudi pri obč. uradniku Šegviću. Hišne preiskave so bile tudi v Šibeniku pri bivšem županu odvetniku dr. Krstelju in pri zdravniku dr. Tribkoviću in je bil slednji tudi aretiran ter šele izpuščen, ko se je sklical na svojo imuniteto kot poslanec.

+ **Veleizdaja!** Nemški listi poročajo, da so v Trbovljah aretirali neko gospodično, absolventinjo ljubljanskega dekliškega liceja, ter jo izročili okrožnemu sodišču v Celju. Osumljena je — veleizdaje. Gospodična je zaročena z nekim Srbom.

+ **Grozilna pisma.** Dr. Pegan pripoveduje po Ljubljani, da je dobil grozilno pismo. Najbrž se le dela interesantnega, kajti v resnici je ta dr. Pegan vendar ničla prve vrste, ki ga klerikalci sami imenujejo »šmarocerja« in za katerega se nihče resno ne zmeni.

+ **»Tagespošta«** poroča, da se v Ljubljani nadaljuje preiskava proti **srbskim** dijakom. Kolikor je nam znano, sploh ni srbskih dijakov v Ljubljani, proti katerim bi se vršile kake preiskave. »Tagespošta« je seveda nalašč slovenske dijake premenila v srbske.

+ **Pravoslavni pop in katoliški duhovnik.** Piše se nam: Z brezprimernim ogorčenjem smo čitali v »Slovencu« ostuden napad na srbske pope, katerim se fanatični kranjski duhovniki po lastni izpovedbi ne morejo primerjati. Sličnega mnenja je vsak pošten človek. Le en primer: Ko je ob priliki letošnje desetletnice Sokola v Brežicah orožništvo z golimi bajoneti navalilo na Sokole, stal je Srbskemu Sokolu iz Zagreba pogumno ob strani kakor oče otrokom, njih junaški pop. Katoliški »slovenski« duhovniki pa se zgolj narodnim priredbam ne le strahopetno umikajo, temveč pod krinko vere celo z lažmi hujskajo sicer zavedno narodno kmečko ljudstvo proti lastnim bratom, česar še ni storil nikdar najhujši nemški brezverec!

+ **Promocija.** V četrtek dne 23. t. m. je bil na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja prava absol. učiteljski kandidat za trgovske akademije g. Fran Železnik. Čestitamo!

— **Zadnja čast narodnemu duhovniku.** Umrli župnik Škrjanec je imel veličasten pogreb. Bil je narodnega mišljenja vse življenje in se je tudi na smrtni postelji spominjal svojega naroda in zato je vse pohitelo, da mu dostojno izkaže zadnjo čast. Nekaterim ljubljanskim duhovnikom pa to ni po volji in izrazili so se skrajno žaljivo o tem pogrebu. Ni vredno se meniti za te ljudi in naj govore kar hočejo. Spomin na župnika Škrjanca bo živel še stoletja med Slovenci, ko se že davno ne bo nihče spominjal teh nečednih duhovnikov, ki ga zdaj še sramote.

— **»Fuj! Škandal!«** tako se je togotila predvčerajšnjim neka elegantna dama, ko je šla mimo gledališča. In popolnoma upravičeno. Z odrov so namreč vrgli cel koš ometa in šute, kar je padlo pred njo na tla ter vzdignilo cel oblak dušečega prahu. Mislimo, da to ne odgovarja prav posebno policijskim in sanitetnim predpisom. Sicer si pa menda misli oni klerikalni zidarski mojster, ki je dobil popravo za višjo ceno, nego so jo postavili drugi, slučajno neklerikalni ponudniki, da ima pravico metati take smeti na cesto, ker ima sicer menda nekoliko omejeno stavbeniško pravico.

— **Popisovanje prebivalstva v Spodnji Šiški** nič kaj ne napreduje, to pa vsled tega, ker jih je mnogo, ki ne predlože pravočasno svojih izkazil tako, da jih je treba po večkrat vabiti k uradu, predno store svojo dolžnost. S tako brezbrižnostjo posameznikov se delo samo ovira in zavlačuje. Opozarjamo vnovič, da je vsakdo brez izjeme dolžan v svrho popisa predložiti svoje dokumente in sicer v poslopju nekdanjega občinskega urada v Spodnji Šiški. **Prestopki so kaznivi.** — Uraduje se od 8. do pol 2. in od 4. do pol 7.; v nedeljo pa od 8.—12. dopold. Popisovanje utegne biti prihodnji teden končano.

— **Velikanski vihar** je divjal včeraj opoldne v Ljubljani in po velikem delu Kranjske in Primorske. Kako močan je bil vihar, se da spoznati iz tega, da je prelomil deblo krepkega kostanja sredi Lattermannovega drevoreda, poldrugi meter nad tlom. Pred Korenčanovo vilo je izruval lepo brezo in sploh polomil mnogo drevja in vej. V okolici ljubljanski je podrl tudi nekaj kozolcev in napravil na drevju veliko škodo. — V okolici Novega mesta je vihar podrl več kozolcev in polomil mnogo drevja ter poškodoval novomeški drevored. — V Št. Janžu na Dolenjskem je vihar ruval drevesa, preobračal kozolce in vozove; dežja je bilo le prav malo. — V Mokronogu je vihar trgal opeke s streh, podiral in razkrival kozolce, ruval s koreninami drevje, podiral ograje ter metal celo ljudi ob tla. Šoda je velika. Trpeli so vrtni nasadi, a še večja škoda je po vinogradih.

— **Zahvala.** Uredništvo **»Slovenske Žene«** je podarilo našemu društvu dva I. letnika svojega lista. Zahvaljujemo se za dar. Obenem pa **pozivljemo vse napredno ženstvo,** naj naroči ta edini slovenski ženski list. — Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj.

— **Posebni vlaki v Postojno.** Dne 2. avgusta, ko se vrši velika poletna veselica v Postojnski jami, bodo vozili posebni vlaki za polovično ceno in Ljubljane, Gorenjske, Trsta, Reke, Celovca, Pulja in Kormina ter Beljaka ter posebni parniki v zvezi z omenjenimi vlaki iz Benetk in Portorose v Postojno.

Bivši člani slovenskega deželnega gledališča gostujejo v Cerknici, Starem trgu pri Ložu, v Prezidu in v Čobru, v nedeljo pa zopet v Starem trgu, v torek pa v Ilirski Bistrici.

Razdelitev konjerejskih daril, katera je bila z razglasom deželne vlade z dne 9. maja t. l., štev. 14.066, določena za Št. Jernej (okraj Krško) na dan 12. avgusta t. l. preložila se je na dan 14. avgusta t. l. ob 8. uri zjutraj.

Iz Logatca. Tukaj je letos dosti letoviščarjev, ki zadnja leta v vedno večjemu številu prihajajo med nas. Tu so tujci iz Trsta, Reke, Ogrskega in Ljubljane. Vsi so prijazni in mirni, dasi so različnih narodnosti. Ko so pa v nedeljo gostovali tukaj člani slovenskega gledališča, so ljubljanski Nemci pokazali vso svojo nemško mržnjo do Slovencev. Tako sta dve gospe iz Ljubljane delali proti udeležbi med tujci — češ, **da Slovenci nismo vredni podpore.** Vajeni smo od laških in drugih narodnosti, da respektirajo naš čut, zato tudi odločno zahtevamo isto od ljubljanskih posili - Nemcev.

»Wacht am Rhein«. V Postojni so minulo sredo Nemci - enoletni prostovoljci, kateri so se tam nahajali na praktičnih vajah, menda v strahu pred pretečo nemško nevarnostjo javno nastopili proti nji in so okoli polnoči, ko je cela Postojna spala, začeli boj s prepevanjem znane pangermanske pesmi »Die Wacht am Rhein«. Postojnci jih seveda niso slišali ali vsled tega tudi niso reagirali, pač pa jih je slišal inštruktor prostovoljcev, nadporočnik Stemberger. V četrtek zjutraj je vprašal, kdo da so bili tisti, ki so ponoči peli »Wacht am Rhein«. Enajst jih je bilo tako možatih, da so se zglasili, trije pa ne. To je nadporočnika po pravici razsrdilo, ker jih je sam ponoči, ko so peli naštel 14, in posledica je zadela vse prostovoljce. Morali so v strašni vročini delati hude vaje. Tu se je pokazala kolegijalnost tistih, ki so se potuhnili in raje pustili, da so vsi trpeli, kakor da bi za svoje dejanje sami nosili posledice.

Potres na Dolenjskem. Potres, ki se je v sredo ob 11. uri 53 min. dopoldne pojavil v Novem mestu in okolici se je ponekod zelo močno pojavil in sicer v okraju med Gorjanci in Novem mestom močneje, kakor v mestu samem. Pri veliki opekarni v bližini Žabje vasi se je nagnil 20 m visoki dimnik in sicer od zgoraj navzdol v razdalji kakih 5 m. Nagnjeni del, ker je bila nevarnost, da se zruši in povzroči nesrečo, so morali z veliko gasilsko lojtro pustiti odstraniti. Po nekaterih hišah je padel omet in pokazale so se tudi razpokline. Potres se je pojavil ravno v isti smeri, kakor naslednjega dne nevihta, samo z razločkom, da je prišel od vzhoda, nevihta pa se je razšla proti vzhodu.

Umrla je na Dunaju rodoljubnemu gospodu Vinku Krušiču st. njegova 9letna hčerka Vida, učenka 3. razreda ljudske šole. Naše sožalje!

Uspeh otroškega dneva na Hrvaškem. Ves čisti dohodek letošnjega otroškega dneva v Zagrebu in na ostalem Hrvaškem znaša lepo vsoto 26.603 K 56 v. Pač lep uspeh.

V kopališče Krapinske - Toplice prispelo je 1102 strank s 2126 osebami v zdravilišče.

Vojaški koncert danes ob pol devetih v kinematografu »Ideal«. Predvajala se bode poleg štirih drugih prvovrstnih slik krasna kozaška legenda iz Urala v treh delih »Niška«. — Jutri v soboto krasna družabna drama v treh delih »Otročje srce« in razposajena burka v dveh dejanjih »Orožnik brez hlač«. V soboto ob pol 9. koncert vojaške godbe Trst.

Vandalizem. Te dni je neznan zlobnež olupil v novozasajenem drevoredu Na Prulah enega izmed najlepših mladih kostanjev. Skoro je nemogoče, da bi zlobneža ne bil kdo videl, saj se sprehajajo tam ljudje od ranega jutra do pozne noči, poleg tega je pa cel dan ravno v istem obližju mnogo igrajoče se mladine. Mestna občina žrtvuje tisočake za javne nasade, pa pride zlobna roka in v par minutah uniči petletni trud. Komur je ta vandal znan, naj ga brez prizanesljivosti naznani magistratu. Pripominjamo pa, da je občinski svet sklenil, da se dajo onim, ki bi take škodljivce naznanili, nagrade, ali bi ne bilo umestno, da se ta sklep tudi po javnih nasadih in parkih objavi na posebnih deskah, kar bode gotovo več pomagalo, kakor sedaj, ker vsakomur gotovo niso znani sklepi obč. sveta. Tako praktikuje n. pr. občina v Beljaku in se baje to obnaša.

Nesreča v cerkvi. Danes zjutraj je v viški cerkvi, katero preslikujejo, z lestve na oder, z odra pa na tla padel slikarski pomočnik Jožef Letner ter si pri padcu zlomil desno nogo, si razbil spodnjo čeljust in tudi izbil več zob. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

S ceste. Snoči je po državni cesti na Viču nek kolesar tako neprevidno vozil, da je podrl petletno Kristino Oblakovo ter jo znatno poškodoval. Deklico so starši prenesli domov, kolesar je pa dirjal dalje.

Narodna obramba.

Moška in ženska podružnica družbe sv. C. in M. v Sp. Šiški prirediti v nedeljo 26. t. m. vrtno veselico pri P. Stepiču v Sp. Šiški. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 30 vinarjev. Šišenski Sokol nastopi s prostimi vajami in orodno telovadbo. — Pevski zbor Čitalnice zapoje več lepih zborov. Sodeluje tamburaški zbor Ci-

talnice. Skrbljeno bode za vsestransko zabavo in pričakuje se, da bode vse zavedno spodjeŠtenske prebivalstvo v kar največjem številu posetilo podružnično veselico in tako pripomoglo naši prekoristni družbi, do primernega dohodka.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Toplice in okolico priredi v nedeljo, dne 26. julija t. l. vrtno veselico s petjem in tamburanjem na vrtu g. Blaž Klemenčiča, gostilničarja na Toplicah. Prijatelji iz bližnje okolice se vljudno vabijo.

Društvena naznanila.

VI. župni izlet ljublj. sokolske župe. V nedeljo, dne 9. avgusta 1914 priredi ljublj. sokolska župa svoj zlet na dirkališču. Vse priprave se marljivo vrše. Podrobnosti še poročamo. Slavna društva se prosi, da se ozirajo na dan prireditve.

Odbor Sokola I. vljudno vabi vse aktivno sodelujoče pri zadnji prireditvi 19. t. m. (vse odseke, paviljonske dame in sodelujoče gospodične, sestre telovadke, br. telovadce itd.) na prijateljski članski sestanek, ki bo v soboto 25. t. m. zvečer v gostilni br. Zupančiča na Ahacljevi cesti. Odbor priredi večer brez vstopnine, brez direktnih ali indirektnih dohodkov. Na sporedu je poročilo o moralnem in gmotnem izidu zadnje prireditve. Potrebujemo vzajemno novega bodrila, navdušenja in moči za nadaljno delo. Društveni orkester sodeluje s koncertnimi točkami.

Izlet K. S. K. Ilirije se vrši, kakor smo že poročali v nedeljo, 26. t. m. skozi Žužemberk v Novo mesto in skozi Višnjo goro nazaj. Vozilo se bo v normalnem (20 km) tempu; zbirališče je ob 5. zjutraj pri Grubarjevem mostu. Vabimo vse kolesarje.

Sokolski zlet več sokolskih društev ima biti v nedeljo 26. t. m. na Viču, ne samo javna telovadba, kakor smo že omenili, ker se je priglasilo že več sokolskih društev iz okolice, da posetijo to slavnost. Naj ne zamudi torej zavedno narodno občinstvo to priliko, da pohiti do br. Balije na Glincah, kjer je lep, senčnat vrt. Tudi je nujno potreba, podpirati gmotno in moralno sokolsko društvo na Viču, ki se ima boriti silno za svoj obstanek. — Pri javni telovadbi nastopi tudi I. vrsta ljubljanskega „Sokola“, torej bo tudi razvajen gledalec javnih telovadb prišel na svoj račun. Za dobro postrežbo bo gotovo preskrbljeno. Kdor torej ima čas, v nedeljo popoldne na Vič!

Za Sokolski dom v Št. Vidu nad Ljubljano je nabrala gdč. Zora Kolenc 2 K; gdč. Regina Potiškova 2 K. Srčna hvala. Na zdar!

Gasilno društvo v Velikih Laščah priredi na kegljišču g. Franca Grebenca kegljanje na dobitke. Pričetek kegljanja je v nedeljo, dne 2. avgusta, zaključek in razdelitev dobitkov pa dne 13. septembra. Serija treh lučajev 20 v. Čisti dobiček je namenjen v prid društva.

Tridesetletnica Del. bralnega društva v Idriji. O priredbah smo že v zadnjih dneh poročali. Posamezne točke slavnosti so navedene na malih vabilih Med idrijskim občinstvom vlada zlasti za popoldanski ljudski koncert veliko zanimanje. Pripominjamo izrecno, da se slavnost vrši ob vsakem vremenu. Grudnov kozolec bo okusno prirejen in dekoriran. Ker ima v njem prostora mnogo ljudi in je pod streho, se ni bati dežja. Prepričani smo, da bo v soboto in v nedeljo popoldne vse, kar v Idriji narodno in napredno misli in čuti, obiskalo slavnostne priredbe Del. bral. društva!

Slov. kolesarsko društvo Zlatorog priredi društveni izlet v nedeljo, dne 26. t. m. 1914 v Boh. Bistrico k izvirku Savice. Zbirališče v gostilni g. K. Neumana na Savi. Odhod točno ob 7. uri zjutraj. Kdor želi skupno kosilo naj to takoj naznani društvenemu tajniku (S. Potrato obč. tajnik).

Telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijski ultimatum Srbiji.

Dunaj, 24. julija. Današnji »Fremdenblatt« piše sledeče:

Dogodki so nanesli, da je prišlo naše razmerje napram kralejvini Srbiji do resne točke. Ni ga ljudskega sloja v naši širni monarhiji, ki bi ne bil želel, da bi živeli z vsemi našimi sosedi, tudi s Srbijo, v prijaznem sporazumu in tradiciji in bistvu naše politike bi odgovarjalo, da negujemo zveze do te dežele, ki je bila od starodavnih časov z nami zvezana z mariskaterimi interesi.

Vsled razvoja v Srbiji pa nam je to bilo napravljeno nemogoče. Srbija je stopila v smer, ki je povzročila že opetovano konflikte. Nam sovražne tendence so tam popolnoma dobile premoč in so na sili in brezobzirnosti vedno naraščale. Atentat v Sarajevu, ki je napolnil Avstro - Ogrsko z žalostjo in gnusom, je posledica v Srbiji mogočne smeri, sad mnogoletne agitacije, ter je pokazal vsemu svetu, kake nevarnosti nam grozе, nam pa je pokazal nujno potrebo, da si za vsako ceno napravimo mir in varnost.

Avstro - ogrski poslanik v Belgradu je danes sporočil srbski vladi zahteve, ki jih moramo staviti do nje. So to delo dolgega in skrbnega premišljevanja ter ne gredo preko neobhodno potrebnega. Tako, kakršne so, moramo vztrajati pri njih: ker gre za to, razdejati rove, ki jih kopljejo iz Srbije do srca naših jugoslovanskih pokrajin. Pred vratmi naše hiše so nastale pod vplivom velikosrbske misli razmere, katerih ne smemo naprej trpeti. Srbija se je gibala z mrežo družb pod pretvezo, da zasledujejo kulturne cilje, ki pa povsod propovedujejo proti nam sovraštvo. Avstro - Ogrsko slikajo kot mučiteljico Jugoslovanov, vojno za odrešenje baje zatiranih proslavljajo kot sveto dolžnost, mladino rote, da naj si zapomni, da je Avstro - Ogrska sovražnik srbskega naroda in emisarje pošiljajo v Bosno, Hercegovino in na Hrvatsko, da naj zapeljejo prebivalstvo k odpadu in da jim slikajo skorašnjo združitev s kraljevino Srbijo.

Srbska vlada kljub svojemu izrecnemu zatrdilu ni storila ničesar, da zadrži to gibanje. Njena trpljivost je veljala kot molčeče pritrjevanje. Kar se je zgodilo, se je zgodilo samo navidez in slej ko prej so osebe, ki zavzemajo višja vojaška mesta, ali ki stoje kot profesorji ali učitelji v državni službi, udeleženi pri vodstvu teh družb. Če misiljo eni na zveze in vojne, da dosežejo svoj cilj, razširjajo drugi prepričanje, da mora iti pred diplomatično in vojaško akcijo teroristična in revolucijonarna akcija in sarajevski dogodek je dokazal, da se te vrste vojna proti nam vodi s strahovito silo. Pokazalo se je, da je bil umor nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove soproge izvršen z odločilno podporo pripadnikov kraljestva, ki je možnost izvršitve tega dejanja zajamčila.

Opraviti imamo z nespravljivo hudim sovražnim gibanjem, ki se kaže sicer v najrazličnejših oblikah, ki pa v svojem celotnem učinkovanju naše obmejno prebivalstvo vzdržuje v razburjenju, ki maje na zaupanju narodov naše monarhije, da se bo dal vzdržati mir, ki tvori jedro vseh nam nasprotnih stremljenj in ki moči naša tla z najdragocenejšo krvjo. Posledice tega gibanja so se že večkrat prav globoko pokazale tudi v našem gospodarskem življenju in na tisoče eksistenc je bilo uničenih vsled alarmantnih kriz, ki so jih povzročili neprestano se ponavljajoči napadi velikosrbstva. Če bi vse to sprejeli, ne da bi prešli k temeljiti obrambi, tedaj bi isti agitatorji, ki nas zaradi retoričnega učinka neprenehoma dolže zlorabe moči, razlagali to kot znak, da smo slabi, brez lastne volje in strahopetni, bi naznanjali, da se ne upamo braniti, in bi s tem pridobili nove pristaše ter se čutili vzpodbujene k podvojenim napadom.

S tem, da pokažemo svojo voljo, dovedemo srbski narod do spoznanja. Videl bo, da so ga varali, da se velikosrbsko gibanje lomi ob bronastem zidu, da je monarhija odločena, ga brezpogojno zavrniti.

Čut, da imamo opraviti z neznosnim položajem, kateremu se mora napraviti konec, je v našem prebivalstvu tako močan, da se vedno pogosteje oglašajo pritožbe zaradi odlašanja neizogibno potrebnega nastopa, zaradi omahovanja in neodločnosti. Nestrpnost in kritika sta razumljiva; toda ne v jezi naj dela vlada Avstro - Ogrske, ne brez natančne presoje vseh okoliščin in ne da bi bila popolnoma na jasnem o tem, kaj mora zahtevati.

Kar se zdaj od Srbije zahteva, je pomoč v preiskavi zaradi dvojnega umora v Sarajevu, ustvaritev določb, ki naj nas branijo proti ponovitvi enakih zločinov, razpustitev društev in družb, ki so si postavile kot cilj boj proti naši monarhiji, in, ker sta se beseda in podpis, ki nam ju je dala srbska vlada pred petimi leti, pokazala kot nezadostno obvezna, krepkejša jamstva za korektno sosedsko obnašanje in odkrito odpoved vsem destruktivnim tendencam, ki so naperjene proti monarhiji.

Nobena vlada na svetu bi ne mogla drugače postopati, kakor avstro - ogrska; kajti nobena država ne more izročiti svojega ugleda, življenja najvišje postavljenih oseb, svojega miru in svojega gospodarskega napredka fanatizmu gibanja, ki smeri končno na to, odtrgati ji province, in ki z vsemi sredstvi dela, da doseže cilj.

Da izpolni naše zahteve, se je Srbiji postavil kratek rok. Mi nočemo brezpotrebno podaljševati krize, ki pada na naše gospodarsko življenje in ki vznemirja vso Evropo. Mi hočemo neznosno razmerje kakor hitro mogoče urediti in mi hočemo javno mnenje Srbije prepričati o naši odločnosti, da pridemo vendar enkrat do pojasnila. Mi upamo, da se bo v določenem roku vklonila zahtevi, ki smo jo stavili.

O naši odločni volji, naše stališče na vsak način vzdržati, ne sme ravnotako malo dvomiti, kakor o naši odkriti želji, da se v bodoče ustvari boljše razmerje med njo in Avstro-Ogrsko.

Belgrad, 24. julija. Avstrijska nota, ki jo je včeraj izročil avstrijski poslanik srbski vladi, je vzbudila v srbskih vladnih krogih silno konsternacijo. Zvečer se je sestal ministrski svet pod predsedstvom prestolonaslednika - regenta. Nikdo ne ve, kaj se bo zgodilo. Razširja se mnenje, da se Srbija ne bo udala.

Dunaj, 24. julija. Politični krogi zatrjujejo, da bo cesar najbrže prekinil svoje bivanje v Išlu in se vrnil na Dunaj.

Dunaj, 24. julija. **Oficijozno se danes zatrjuje, da računa avstrijska vlada na to, da se bo Srbija udala. Če se Srbija ne uda,**

nastopi Avstrija z vso energijo.

Stavljenega roka ne bomo podaljšali.

Pogajanja se ne bodo vršila.

Vmešavanje kake tretje velesile bo Avstrija zavrnila.

Zahteve se ne bodo omilile.

Situacija je taka, da velja za Avstrijo danes aut — aut.

Avstrija nima osvojevalnih načrtov, če pa bo tokrat mobilizirala, bo stvar kruto resna.

Dunaj, 24. julija. Snoči se je vršil izredni ministrski svet. Na dopustu se nahajajoči deželni šefi so bili pozvani, da se vrnejo na svoja mesta. Gališki namestnik Korytowski je prispel na Dunaj ter je konferiral s poklicanimi najvišjimi državnimi faktorji. Minister Heinold je dospel snoči na Dunaj. Danes ob 11. dopoldne ga je cesar sprejel v dolgi avdijenci.

Pariz, 24. julija. **Mornariški minister je pozval vse na dopustu se nahajajoče častnike in moštvo pod orožje.**

Budimpešta, 24. julija. **Kakor se poroča iz Bukarešte, je uvedena na Romunskem stroga cenzura. Listi so dobili poziv, da ne smejo priobčevati nikakršnih vojaških vesti.**

Pariz, 24. julija. Listi ostro napadajo avstro - ogrsko monarhijo, češ, da se je dala nahujskati od Nemčije, kateri gre edino za udarec proti Slovanom.

Berolin, 24. julija. Nemški listi odobravajo z zadoščenjem avstrijski korak ter pravijo, da bo stala Nemčija neomajno na strani Avstrije in naj pride, kar hoče.

Belgrad, 24. julija. Ministrski predsednik Pašić je bil odpotoval v inozemstvo. Predsnočnjem je izšel kraljev ukaz, pi poverja Pačuju interimistično vodstvo poslov predsedstva in zunanjega urada.

Budimpešta, 24. julija. Snoči se je vršil ministrski svet, ki se je posvetoval o izjemnih naredbah, ki so dane vladi na razpolago po členu 13. zakona iz leta 1912 o vojnih dajatvah. V smislu tega zakona mora vlada izredne naredbe predložiti ogrskemu parlamentu.

Dunaj, 24. julija. Dunajski listi beležijo z zadoščenjem energični korak avstrijske diplomacije. Kritično presoja noto le »Arbeiter - Zeitung«, ki smatra avstrijske zahteve za Srbijo kot nesprejemljive, ker posegajo v najvažnejše suverenske pravice srbske kraljevine. Arbeiter - Zeitung« zaključuje svoja zivajanja, da so dogodki bližnje bodočnosti zakriti v megli in da vidimo pred seboj le strašni dokument, ki nas postavlja neposredno pred vojno, za katero nalaga avstrijski proletarijat vso odgovornost državnim činiteljem.

Dunaj, 24. julija. Politični krogi presojajo položaj skrajno pesimistično ter ne verjamejo, da bi se dal konflikt mirno rešiti.

Belgrad, 24. julija. Ministrski predsednik Pašić se je danes ob 5. zjutraj nenadoma vrnil v Belgrad.

Budimpešta, 24. julija. Začetkom današnje seje ogrskega državnega zbora je ministrski predsednik Tisza obvestil zbornico o demarši in o cirkularni noti avstrijske vlade velesilam. Tisza je izvajal sledeče:

Nikdo nas ne more dolžiti, da iščemo vojno. Naš korak je sicer silno resen, ni pa agresiven. V zavesti, da zastopamo svoje pravice in da gre za eksistenčne interese naše monarhije, bomo nesli vse konsekvence naših korakov. Opozicijonalec grof Andrassy je izjavil, da opozicija odobrava postopanje vlade ter je izrazil željo, da se naj parlament odgodi. Tisza je temu ugovarjal. Prišlo je končno do kompromisa, da ogrski državni zbor konča svoja posvetovanja o predlogah, ki so na dnevnem redu, nato pa se odgodi.

Dunaj, 24. julija. Ker so glavni bančni zavodi izjavili, da hočejo vzdržati svoje kreditno poslovanje, je vladalo na borzi danes sicer nervozno, ne pa katastrofalno razpoloženje.

Budimpešta, 24. julija. **Ogrska vlada je včeraj poklicala zastopnike velikih bank ter jih obvestila o demarši. Pozvala jih je, da naj store vse, da gospodarstvo vzdrži eventualne posledice koraka monarhije. Zastopniki bank so odgovorili, da je gospodarska organizacija Ogrske dobra in zanesljiva in da občinstvo nima povoda, da bi se vznemirjalo. Sklenjeno je bilo, da se eventualno ustvari posebna kreditna organizacija s pomočjo avstro - ogrske banke in vlade.**

Budimpešta, 24. julija. Deželnobrambni minister Hazay je prekinil svoj dopust in se vrnil v Budimpešto.

Dunaj, 24. julija. **Kakor poročajo iz Belgrada**

Srbija mrzlično mobilizira.

Vrše se veliki transporti čet. Ves dopoldan so se vršila ministrska posvetovanja. Pašić je opetovano konferiral s prestolonaslednikom. Vrše se neprestano vojaške konference pod predsedstvom šefa generalnega štaba vojvode Putnika.

Dunaj, 24. julija. Z ozirom na vesti, da je mirna poravnava med Avstro - Ogrsko in Srbijo skoro izključena, je nastopila opoldne na borzi večja derouta. Posamezni industrijski papirji so znatno padli. Škodove delnice so padle za 15 kron, Alpinske za 13 kron, Praška železarna za 73 kron, Zemljiški kredit za 8 kron, Avstrijski kredit za 8 do 10 kron, Ogrski kredit za 9 kron. Proti koncu borze je vladalo mrtvo razpoloženje.

Dunaj, 24. julija. Vesti, da pride cesar prihodnje dni na Dunaj, niso potrjene.

Dunaj, 24. julija. Opoldne se oficiozno razglaša: **Če odgovori Srbija nezadovoljivo, potem avstro - ogrska diplomacija nima ničesar več govoriti.**

Dunaj, 24. julija. »N. W. Tagblatt« pravi, da je kompromitirani srbski državni uradnik Ciganović izpremenil svoje ime in se nahaja v notranji Srbiji v službi.

London, 24. julija. Angleški listi poročajo iz Berolina, **da se morajo nemški častniki, ki so na dopustu nemudoma vrniti v svoje garnizije.**

London, 24. julija. Angleški listi presojajo položaj kot silno resen. Mislijo pa, da bi se dal najti kompromis. Oficiozna »Morningpost« nasvetuje Srbiji, da naj ustreže pametnim željam Avstro - Ogrske brez odloga.

Dunaj, 24. julija. Politični krogi označujejo kot enega najtežjih pogojev točko peto, katere posledica bi bila, da bi imela Avstro-Ogrska za vso bodočnost pravico etablirati v Srbiji svojo politično policijo, ki bi bila kompetentna za celo Srbijo. Druga najtežja zahteva je, da naj kralj vsebino note v posebnem dnevnem povelju naznani armadi. Poleg teh so še težavne točke prva, ki sistira srbski tiskovni zakon, druga, ki zahteva reformo društvenega prava, in tretja v kateri si avstro-ogrska pridržuje pravico, naznaniti osebe, katere je suspendirati iz srbske drž. službe.

Cirkularna nota velesilam.

Dunaj, 24. julija. Avstrijska vlada je danes po svojih veleposlanikih izročila signatarnim državam berolinske pogodbe sledečo cirkularno noto:

C. kr. vlada je bila primorana, da poda po svojem poslaniku v Belgradu v četrtek, dne 23. julija kraljevski srbski vladi sledečo noto: (Sledi vsebina note.)

K temu si usoja c. kr. vlada pridati sledeče: Dne 31. marca 1909 je podala srbska vlada Avstro - Ogrski izjavo, katere besedilo je navedeno v noti. Skoro en dan po tej izjavi je politika Srbije zašla na pota, ki vodijo k temu, vzbuditi pri srbskih državljanih monarhije subverzne ideje in pripraviti odcepitev onih dežel od avstro - ogrske monarhije, ki meje na Srbijo. Srbija je postala gnezdo zločinske agitacije. Organizirala so se društva in organizacije, ki so odkrito in tajno zasledovala namen, vzbuditi na avstrijskem teritoriju nemire. Med člane teh društev se štejejo generali, diplomati, državni uradniki, sodniki, z eno besedo, vodilne osebnosti oficijoznih in neoficijoznih krogov v kraljevini. Srbsko časopisje stoji po svoji večini v službi te, proti Avstro - Ogrski naperjene propagande. Ne preide dan, da ne bi srbsko časopisje pozivljalo svoje čitatelje na sovraštvo in zaničevanje monarhije, oziroma hujskalo k atentatom, ki so več ali manj odkrito njih delo in naperjeni proti sigurnosti in integriteti monarhije. Veliko število agentov se peča s tem, da podpira protiavstrijsko agitacijo v avstro - ogrskih deželah z vsemi sredstvi in zapeljuje mladino. Duh zarotništva, ki vlada v srbskih političnih krogih in ki je svoje krvave sledove zapisal v analih srbske zgodovine, se od zadnje balkanske krize vedno zmagoviteje dviga. Člani raznih čet, ki so dosedaj delovale v Makedoniji, so se postavili v službo teroristične protiavstrijske propagande. Srbska vlada se ne čuti primorane, nastopiti proti temu delovanju. Kraljeva srbska vlada torej ni izpolnila svoje, na slovesen način v marcu 1909 dane obljube, ter se je postavila v nasprotstvo z voljo cele Evrope in z obveznostjo, ki jih je prevzela napram monarhiji. Potrpežljivost, s katero je avstro - ogrska vlada spremljala postopanje srbske vlade, izvira iz dejstva, da je avstro-ogrska vlada prosta teritorijalne sebičnosti in da je vedno upala, da bo srbska vlada končno vendarle znala ceniti prijateljstvo Avstrije, prijateljstvo, ki se je osobito pokazalo teo mkzadnje balkanske krize. Toda blagohotnost, ki jo je izkazovala Avstro - Ogrska svoji sosedi, ni izpremenila postopanja kraljevske vlade, ki je tudi nadalje trpela propagando, katere žalostne posledice so se pred celim svetom pokazale dne 28. junija. Pri tem položaju je bila avstro - ogrska vlada primorana, storiti v Belgradu nove in nujne korake, ter na ta način privesti kraljevsko vlado do tega, da ustavi gibanje, ki ogroža sigurnost in integriteto Avstro - Ogrske. Avstro - ogrska vlada je prepričana, da se nahaja tozadevno v sporazumu s čustvovanjem vseh civiliziranih narodov, ki ne bodo pripustili, da postaja kraljevski umor politično sredstvo in da Belgrad razburja mir cele Evrope.

Nota pravi, da je avstro - ogrska vlada pripravljena, predložiti obširen dokumentaričen materijal, ki naj dokaže vse te trditve.

Avstrija in Srbija.

Trst, 24. julija. Poročevalec „Piccola“ v Benetkah je imel razgovor s črnogorskim ministrskim predsednikom Jankom Vukotićem, ki je izjavil, da je popolnoma izključeno, da bi bila udeležena pri sarajevskem atentatu kaka višja srbska oseba. Če bo ostal avstrijski korak v Belgradu v mejah mednarodnega prava, bo Srbija gotovo odgovorila prav zadovoljivo. Na noben način pa Srbija ne bo trpela kake žalitve ali kake grožnje. Črna gora bo pod vsakim pogojem stala na strani Srbije.

London, 24. julija. „Daily Graphic“ ne verjame, da bi Rusija mirno gledala, če bi se Avstro-Ogrska hotela znesti nad Srbijo. „Morningpost“ pravi, da je umesten skepticizem napram obdolžitvam, ki se dvigajo v Avstriji proti Srbiji.

Debreczin, 24. julija. Iz Arada in Temešvara je dospelo predvčerajšnem 9 srbskih dezerterjev, ki so povedali, da se v Srbiji mrzlično pripravljajo na vojno in da se splošno govori, da je vojna neizogibna.

Ogrski ministrski svet.

Budimpešta, 24. julija. Po včerajšni seji ogrskega državnega zbora se je sestal ministrski svet pod predsedstvom grofa Tisze, katerega so se udeležili vsi v Budimpešti navzoči ministri.

Stipo Radić pomiloščen.

Dunaj, 24. julija. Hrvatski poslanec Stipo Radić je bil od cesarja pomiloščen.

Bosna.

Sarajevo, 24. julija. Hrvatski in muzlimanski klub sta v svoji zadnji seji sklenila preprečiti Dimovićevo agrarno predlogo. Za ta nastop bodo muzlimani podpirali Hrvate v njih željah po združitvi Bosne in Hercegovine s Hrvatsko.

Poincaré v Petrogradu.

Pariz, 24. julija. „Petit Parisien“ izve o vsebini razgovorov ruskega carja s Poincaréjem sledeče: Poincaré se bo v zvezi s carjem trudil pomirjevalno vplivati na švedskega kralja. Poincaré bo obiskal kralja Gustava in mu bo dal zagotovilo, da Rusija nima napram Švedski nikakršnih sovražnih namenov, Kdaj obišče car Francosko, še ni znano.

Petrograd, 24. julija. Francoski predsednik Poincaré se je snoči poslovil od carja. Vsled mednarodne napetosti se pričakuje, da se Poincaré vrne direktno na Francosko.

* * *

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Knez.

Rim, 24. julija. „Tribuna“ poroča iz Drača, da velja tudi danes še odpotovanje kneza Viljema iz Drača kot skoraj gotovo in definitivno. Zatrjuje se, da je nemški poslanik prepričal kneza o nevzdržljivost njegovega stališča.

Valona.

Drač, 24. julija. Iz Valone poročajo, da je tamošnji gubernator demisijoniral, ker mu ne ugaja vloga, ki jo hoče tam igrati Izmail Kemal.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

Slovenci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 24. julija 1914

	Denarni	Blagovni
Naložbeni papirji.		
4% majeva renta	79·05	79·25
4·2% srebrna renta	82·50	82·70
4% avstr. kronska renta	79·50	79·70
4% ogr. kronska renta	77·—	77·20
4% kranjsko dež. posojilo	90·75	—·—
4% k. o. češke dež. banke	85·75	86·75
Srečke.		
Srečke iz l. 1860 1/8	407·—	417·—
„ „ 1864	325·—	335·—
tiske	283·—	293·—
zemeljske I. izdaje	282·—	292·—
„ II. „	236·—	236·—
ogrske hipotečne	217.—	227·—
dun. komunalne	443·—	453·—
avstr. kreditne	487·—	497·—
ljubljanske	56·50	60·50
avstr. rdeč. križa	46·50	50·50
ogr. „ „	25·50	29·50
bazilika	23·50	27·50
turške	202·50	205·50
Delnice.		
Ljubljanske kreditne banke	396·—	397·—
Avstr. kreditnega zavoda	575·—	576·—
Dunajske bančne družbe	490·50	491·50
Južne železnice	71·60	72·60
Državne železnice	641·50	642·50
Alpine-Montan	711·—	712·—
Češke sladkorne družbe	264·—	266·—
Živnostenske banke	262·72	263·75
Valute.		
Cekini	11·42	11·46
Marke	118·15	118·35
Franki	96·10	96·30
Lire	95·70	95·90
Rublji	251·—	252·—

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306·2 Srednji zračni tlak 736 mm

Juli	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
23.	2. pop.	725·6	19·0	sr. jug	pol. oblač
„	9. zv.	726·1	17·0	sl. jzah.	del. oblač.
24.	7. zj.	729·5	15·2	.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 18·0°, norm. 19·9° Padavina v 24 urah mm 4·4. Včeraj popoldne nevihta z viharjem.

Transportni sodi
rabljeni, okoli 700 hektolitrski se kupijo.
Ponudbe je poslati na 2848
Žganjarna Robert Diehl, Celje.

Slovo!
Vsled naše preselitve iz Laškega trga v solnčno Gorico izrekamo vsem prijateljem in znancem tem potom prisrčni „Z Bogom!“ 2849
Alojzij in Marija Krajnc.

Pozor trgovci!
Garantirano čisto sveže ter korantno blago nahajajoče žensko, moško volneno modno blago, razni kotoni, zephiri, platno, hlačevina, ženska in moška konfekcija, otroške obleke (kostumi), galanterija, perilo, klobuki, čevlji in velika izber podloge, kinč za šivilje, čipke itd. **se proda** iz proste roke 30% pod tovarniškimi cenami; vse v blok ali pa v partijah, tudi proti zadostni garanciji na obroke. 2846

Reflektanti naj pošljejo ponudbe pod **„Dobra kupčija 914/2846“** na upravništvo »Slov. Naroda«.

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ulica št. 26, poj pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. itd.

F. BATJEL
Gorica, Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI. PORODNIŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANC

Nove! Nove!
30—40 vagonov ledu
iz Mengiških pivovarniških ledenic v Ljubljani, Metelkova ulica št. 13 in v Šiški, restavracija „Vega“ je v vsaki množini 2381

na prodaj.
Cena do 100 kg 1 K 60 v, za 100 kg dostavljeno na dom v Ljubljani. Pri večjem odjemu ali pri oddaji iz ledenice cena po dogovoru z lastnikom

ANTON MAYER
posest. restavracije Vega, Sp. Šiška 26.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezamiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (priporočano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštnino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83, (Ffo.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, krogljice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov. 4563

Učenec
s primerno šolsko izobrazbo, krepak in zdrav, **se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga Štefan Lapajne, Sp. Idrija** 2843

Gostilna
se išče na račun ali v najem takoj ali pozneje. — Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2780

Radi povečanja obrti **se išče**

družabnik
(kompanjon) za zelo dobro vpeljano mizarsko obrt v zelo prometnem kraju na Gorenjskem. Založiti je treba 40000 kron proti varnosti 2761

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Nova enonadstropna
VILA
v Savinski dolini, 10 minut od večjega trga in železniške postaje, 5 sob, 1 vel. salon z balkonom, kuhinja, klet, shrambe; solidno gospodarsko poslopje, obokani hlevi in klet; sadni in kuhinjski vrt, **se proda** po zelo nizki ceni za K 15.000. Tudi njive in travniki so naprodaj. Polovico kupnine ostane lahko vknjižene. Zelo pripravno za malega trgovca ali penzijonista. 2761

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Meblovana soba
s posebnim vhodom 2810
se takoj odda.
Kje pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Krasna poletna stanovanja
v vili na Bledu, lastno kopališče, poraba čolna. Vpraša se vsak dan od 2—3 pop. **v Šelenburgovi ulici št. 1, I. nadstr.** — ali pismeno. 2765

Išče se v Ljubljani
primeren lokal
za majhno trgovino v okrožju glavne pošte, glavnega trga ali Zvezde.

Ponudbe pod **„Lokal 2837“** na upravn. »Slov. Naroda«. 2837

Preklic.
S tem preklicujem, da ni res, da bi gosp. Jože Kuralt, sodavičar v Domžalah, polnil le tuje steklenice s sodavodo, ampak je res, da polni svoje.

Ivan Kirchar,
2845 **sodavičar.**

Za mlekarno, ki se peča z izvozom mleka se išče za takoj ali pozneje
dober mlekar
ali mlekarski pomočnik.
Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2836

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specijalni trgovini
A. & E. Skaberné
Mestni trg 10. 522
Velika izbira! Solidna postrežba!

Nobena varnostna odredba ne brani nikogar pred smelimi tatvinami.
Dolžnost je torej vsakega, braniti svojo imetje
z zavarovanjem zoper vlomsko tatvino
katero pod zelo ugodnimi pogoji sklepa in na vsa vprašanja z obratno pošto odgovarja 2147
Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Nobena družina brez aparata
„Gramola“
Prvovrsten samoigralni godbeni stroj z nedosež. reprodukcijo.
Zahtevajte takoj cenik.
A. RASBERGER, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.
Edina tovarniška zaloga pristnih gramofonov in umetniških gramofonskih plošč na Kranjskem.
Kolosalna izber
Lastna delavnica za poprave vseh vrst gramofonov in drugih godbenih strojev, če so isti bili pri meni kupljeni ali ne.
Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju i. t. d.
Ceniki zastonj in franko. 3513

Foto-grafske aparate

2482
kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi fotomanufaktura in drogerija
„Adrija“
oblastveno koncesijonirana prodaja strupov v Ljubljani, Selenburgova ulica 5.
Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Postrežba točna! Cene solidne!
Prva največja domača in eksportna tvrdka!
Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd

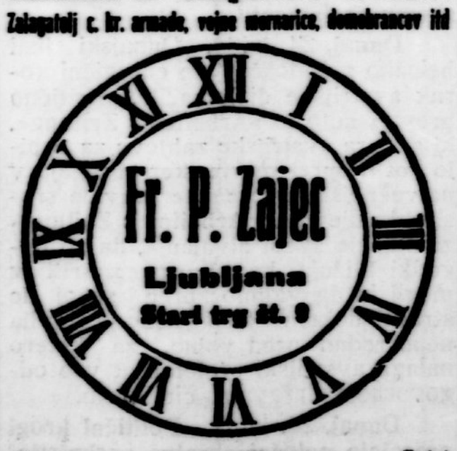

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Švici
Priporočamo najboljše
Švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.
Največja zaloga briljantnih in drugih prstanov, ukancev, verižic, zapestnic itd. Zlatnino orodja. — Krasni nastavki iz srebra itd. itd.
„ Najnovejši cenik brezplačno. „

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko 523
A. & E. Skaberné
Mestni trg 10.
Na debelo in drobno. Obstoji od leta 1883. Izredno nizke cene!

C. kr. avstrijske ❀ državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.
Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.
Odhod.

6·00 zjutraj. Osebni vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

6·51 zjutraj. Osebni vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radoče-Bela peč Trbiž vsak dan.

8·05 dopoldne Osebni vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž. Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bubnjarce (od Novega mesta naprej od dne otvoritve)

9·09 dopoldne. Osebni vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin,) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11·30 dopoldne. Osebni vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

12·52 popoldne. Osebni vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice, Črnomelj, Metliko, Bubnjarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

1·55 popoldne. Osebni vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

3·40 popoldne. Osebni vlak na Kranj, Tržič, Jesenice Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,

6·28 zvečer. Osebni vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc Dunaj

8·28 zvečer. Osebni vlak, na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metliko, Bubnjarce, (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9·21 zvečer. Osebni vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metliko, Bubnjarce, (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

10·21 po noči. Osebni vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7·35 zjutraj. Osebni vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka), Tržiča, Kranja.

8·56 zjutraj. Osebni vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega,

9·52 dopoldne. Osebni vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

10·55 dopoldne. Osebni vlak iz Straže-Toplic, Novega mesta, Grosupljega in (od otvoritve) Bubnjarcev, Metlike, Črnomlja

11·16 dopoldne. Osebni vlak iz Gorice Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka Tržiča, Kranja.

2·35 popoldne. Osebni iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od dne otvoritve naprej.) Bubnjarcev, Metlike, Črnomlja.

4·32 popoldne. Osebni vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzenfeste Beljaka, Tržiča, Kranja.

7·52 zvečer. Osebni vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

8·20 zvečer. Osebni vlak iz Trsta, Gorice Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca Beljaka, Tržiča, Kranja.

9·23 po noči. Osebni vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebniega Kočevja, Grosupljega. in (od otvoritve naprej) Bubnjarcev, Metlike, Crnomlja.

11·31 po noči. Osebni vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: **7·40, 11·50, 3·12, 7·15, (11·20** ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: **8·42, 11·00, 2·41, 6·15, (10·20** ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih
čevljev
je v zalogi lastne tovarne
Peter Kozina & Ko., Ljubljana, na Bregu.

Cena za gospode	K 14·—,	17·—,	20·—	
„ „ *dame*	„ 12·—,	15·—,	18·—	
„ „ *dečke* 36/39	„ 10·—,	12·—		
	št.	22—25	26—29	30—33
„ „ *otroke*	K 5·—	6·—	7·—	8·—

Garantirana kakovost po teh cenah.
Cenejše vrste od kron 1·50 naprej.